

TRƯỜNG LÃO THÍCH THÔNG LẠC

BÁT CHÁNH ĐẠO
LỚP CHÁNH KIẾN

--o0o--

ĐẠO ĐỨC NHÂN BẢN - NHÂN QUẢ

TU SINH: CHƠN THÀNH

NGÀY: 25/ 12/ 2005

BÀI SỐ:

TU VIỆN CHƠN NHƯ
(2005 -2006)

ĐẠO ĐỨC NHÂN BẢN - NHÂN QUẢ

Bài làm của tu sinh Chơn Thành

LỜI PHÊ CỦA THẦY

Vì ham ngũ nghi, cho nên thiếu trách nhiệm, bổn phận, để làm cho người khác bị quá đau khổ như thế này, cho nên gọi đây là "Đức trách nhiệm".

BÀI LÀM

---o0o---

Đạo đức nhân bản là một bộ sách lớn dạy về những hành động đạo đức nhân bản của thân,

khẩu, ý. Thân không làm những điều ác, khẩu không nói những điều ác, ý không suy nghĩ những điều ác, không làm khổ mình, không làm khổ người, không làm khổ muôn loài chúng sinh, không kể người có tôn giáo hay người không có tôn giáo. Để bất kỳ những ai sống trong cộng đồng xã hội cũng như sống trên hành tinh này, trái đất này đều cần phải học và cần am hiểu. Nếu hết con người sinh ra đều vô minh, không am hiểu về đạo đức nhân bản nên thân hay làm 3 điều ác, đó là: sát sinh, trộm cắp, tà dâm. Khẩu hay nói 4 điều ác, đó là: nói dối, nói thêu dệt, nói lật lọng và nói lời hung ác. Ý hay suy nghĩ 3 điều ác, đó là: tham lam, sân hận, si mê. Chính những hành động ác đó, lời nói ác, ý nghĩ ác ấy mà con người đã tạo ra cho mình và cho cả thế gian này thành địa ngục, của sự đau khổ và chết chóc, chiến tranh xảy ra khắp

nơi, không có nước này thì nước khác, không có lúc nào ngừng nghỉ, hàng ngày hàng giờ, cướp đi biết bao nhiêu mạng sống của những con người vô tội, nạn khủng bố ngày một gia tăng, một kẻ mang chất nổ ở trong người, khi nó được nổ thì hàng ngàn người vô tội bị thiệt mạng...

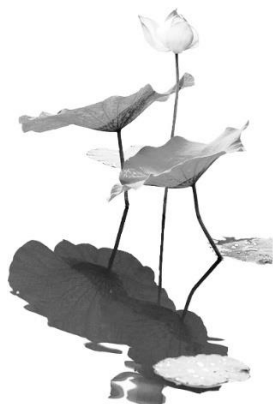
Cho nên, bộ sách đạo đức nhân bản ra đời sẽ giúp cho mọi người thông hiểu thế nào là đạo đức nhân bản. Sự lợi ích to lớn đối với tất cả mọi người đang sống trên hành tinh này và nó còn giúp ích cho các quốc gia trên toàn cầu dẹp đi những tệ nạn của xã hội đang lan tràn ở khắp nơi, đang là nỗi lo lắng của các nhà lãnh đạo ở mọi nước. Chúng tôi xin trân trọng giới thiệu cùng các bạn đọc giả xa gần đọc bộ sách đạo đức nhân bản. Trong quá trình biên soạn bộ sách khó có thể tránh khỏi những thiếu sót, rất

*mong các bậc cao minh, thạc đức và các bạn đọc giả
đồng góp cho những ý kiến để bộ sách được hoàn
chỉnh hơn. Xin chân thành tri ân cùng quý vị!*

Ngày 24/12/2005

Kính ghi: Chơn Thành.

ĐỨC TRÁCH NHIỆM

*C*âu chuyện mà chúng tôi kể cho các bạn hôm nay đã được đi qua cách đây 26 năm, hôm nay ngồi ghi lại mà chúng tôi vẫn còn cảm thấy kinh hoàng và sợ hãi về nỗi bất hạnh ấy.

Ngày 21/2/1980 hồi 1 giờ sáng chúng tôi đưa vợ chúng tôi đến nhà hộ sinh quận Đống Đa, Hà Nội ngõ Trại Khách, phố Khâm Thiên để sinh cháu thứ ba. Sau khi làm xong thủ tục nhập viện, chúng tôi chân chừ không muốn ra về. Thấy thế vợ tôi nhắc: *“Anh về đi, không hai đứa nó thức dậy không thấy ai, nó kêu khóc tội nghiệp!”*.

Lúc ấy nghe nhà tôi nhắc tôi như vậy, tôi mới chợt tỉnh nghĩ: “Ồ mình đã khóa cửa trước khi đi để hai đứa ngủ trong nhà”.

Tôi hỏi nhà tôi: “Em thấy trong người thế nào?”

Nhà tôi trả lời: “Em thấy bình thường, chưa có vấn đề gì”.

Tôi thấy chưa có vấn đề gì nên lấy xe ra về, chỉ mong cho trời mau sáng, không còn ngủ nghỉ gì nữa. Trời vừa hửng sáng, chúng tôi đánh thức hai cháu dậy và đèo 2 cháu vào viện để thăm mẹ cháu. Đến nơi tôi thấy phòng nhà tôi nằm hôm qua cửa đã đóng kín, không vào được, tôi đang loay hoay tìm cách vào thì một cô y tá chạy ra hỏi tôi rồi đưa cho tôi 1 chiếc nhẫn mà nhà tôi thường đeo. Tôi bàng hoàng nhảy bổ vào nhưng không được, linh tính báo cho tôi biết có việc chẳng lành. Tôi đèo 2 cháu đến nhà ông bà ngoại ở đầu ngõ chợ Khâm Thiên cùng phố, nói vấn tắt cho ông bà ngoại: “Nhà con đến nhà hộ sinh lúc 1 giờ đêm”, rồi tôi xách xe lao thẳng đến nhà hộ sinh. Đến nơi tôi thấy cửa phòng đã mở, tôi nhảy bổ vào nhưng không thấy nhà tôi ở trong đó, tôi la lên, vẫn cô y tá đưa tôi chiếc nhẫn khi nãy chạy ra và trả lời: “Chị ấy đã chuyển đến Bệnh

*viện Bà Mẹ Và Trẻ Em ở phố Tràng Thi rồi”.
Tôi hỏi cô ta: “Nhà tôi sinh cháu chưa?”*

Cô ta không trả lời, tôi quát to giận dữ:
“Đưa bệnh án đây!”

Thấy cung cách dữ tợn của tôi buộc cô ta phải vào lấy bệnh án đưa cho tôi xem. Bác sĩ trực hôm đó là Đặng Thị Phúc và y tá hộ lý là Nguyễn Thị Vân, bệnh án ghi vắn tắt: *“Đứt động mạch tử cung, máu ra nhiều hồi 3 giờ”*.

Tôi ném tờ bệnh án vào mặt cô y tá rồi phóng xe lên thẳng Bệnh viện “Bà Mẹ Và Trẻ Em”, đến nơi tôi xông thẳng vào phòng cấp cứu, một bác sĩ mời tôi ngồi. Một lúc lâu như để tôi kịp trấn tĩnh, ông ấy chậm rãi nói: *“Chị ấy được chuyển đến đây lúc 6 giờ 30’, chị ấy đã bị đứt động mạch tử cung và chết lúc 3 giờ sáng”*.

Nghe ông nói đến đây mắt tôi hoa lên, tai tôi ù đi, gần như muốn ngất xỉu, nhưng cố trấn tĩnh. Ông nói tiếp: *“Chúng tôi đã mổ lấy cháu ra, một cháu trai hiện đang ở dưới nhà xác”*.

Chúng tôi theo ông xuống nhà xác, ông nhẹ nhàng mở cửa, vừa nhìn thấy vợ con, tôi không còn biết gì nữa, phải một lúc lâu tôi cảm nhận ra được bàn tay ai đó đã dìu tôi ra ngồi

trên ghế ngoài sân Bệnh viện. Thì ra ông bác sĩ ấy đã đưa tôi ra. Lúc ấy mọi người: ông bà nội, ông bà ngoại, anh em họ hàng, ... đều có mặt lo mai táng cho hai mẹ con cô ấy.

Hôm sau cô y tá ở nhà hộ sinh cũng có mặt, cô mang vòng hoa đến viếng. Lúc ấy tôi đã có phần bình tĩnh, bộ mặt không còn dữ tợn nữa, tôi hỏi cô về sự việc cái chết của vợ con tôi ra sao, cô ta trả lời: *“Lúc ấy em định trả lời, nhưng thấy anh dữ tợn quá, em không nói gì được”*. Rồi cô cho biết: Hôm đó là phiên trực của bác sĩ Đặng Thị Phúc và cô y tá hộ lý Nguyễn Thị Vân. Sau khi khám xong cho chị ấy, thấy chưa sinh được, hai người về phòng mình rồi ngủ cho đến 4 giờ sáng. Thức dậy thì thấy máu chảy lênh láng, nghe tim đã ngừng đập và gọi điện đến Bệnh viện phụ sản Bạch Mai cấp cứu, Bệnh viện phụ sản Bạch Mai hỏi lại: *“Còn sống hay đã chết?”*

Bác sĩ Phúc trả lời: *“Tim đã ngừng đập!”*

Bệnh viện phụ sản Bạch Mai trả lời: *“Tim đã ngừng đập thì còn cấp cứu gì nữa!”*

Bác sĩ Phúc gọi điện cho Bệnh viện Bà Mẹ Và Trẻ Em, ở đây cũng hỏi lại và bác sĩ

Phúc cũng trả lời: “*Tim đã ngừng đập*” và họ không xuống.

Chờ mãi cho đến sáng, điều đình thế nào đấy với bác sĩ Phúc họ mới đưa xe đến, xuống chở về làm phẫu thuật. Đấy cũng là một thủ đoạn che dấu tội lỗi của mình mà tức trực hôm đó là bác sĩ Phúc và y tá Vân.

Nếu bác sĩ Phúc và y tá Vân không ham ngủ nghỉ mà có trách nhiệm với sản phụ thì đâu có dẫn đến cái chết của cả 2 người; thì đâu có để lại cho gia đình chúng tôi một sự mất mát, một nỗi đau thương quá lớn lao như vậy. Hơn nữa còn đưa gia đình tôi lâm vào cảnh chia ly: cha mẹ mất con cháu, chồng mất vợ, con cái mất mẹ, chị mất em, bản thân chúng tôi thì lâm vào cảnh “gà trống nuôi con”, phải sống ở địa ngục trần gian suốt 20 năm qua, nghĩ lại mà thấy kinh hoàng, sợ hãi. Thật là khủng khiếp!

1/ Đặc tướng đạo đức nhân bản của câu chuyện là gì?

Đặc tướng của đạo đức nhân bản của câu chuyện là bác sĩ Phúc và hộ lý Nguyễn Thị Vân đều không có đạo đức nhân bản, vì si mê.

2/ Đặc tính đạo đức nhân bản của câu chuyện này là gì?

Đặc tính của đạo đức nhân bản của câu chuyện này là lòng biếng, thiếu trách nhiệm.

3/ Đường đi đạo đức nhân bản câu chuyện này là gì?

Đường đi của đạo đức nhân bản câu chuyện này là: *“Đạo đức ở đâu thì trí tuệ ở đó; trí tuệ ở đâu thì đạo đức ở đó. Đạo đức làm thanh tịnh trí tuệ, trí tuệ làm thanh tịnh đạo đức; người có đạo đức nhất định có trí tuệ, người có trí tuệ nhất định là người có đạo đức”*. Người có đạo đức là người không bao giờ làm khổ mình, khổ người và khổ cả hai. Người có đạo đức là người biết *“thương người như thể thương thân”*, coi sự đau khổ, mất mát của người như sự đau khổ, mất mát của chính mình mà ra tay cứu vớt. Trong câu chuyện chúng ta thấy bác sĩ Phúc là có học hành, có cấp bằng cao, song bà Đặng Thị Phúc là người vô đạo đức với mình, với người, vì ham ngủ nghỉ là tướng trạng của si mê dẫn đến hậu quả nghiêm trọng, dẫn đến cái chết oan uổng của hai mẹ con và còn làm cho nhiều người khổ sở triền miên mấy chục năm phải gánh chịu.

4/ Chuyển hóa đạo đức nhân bản - nhân quả của câu chuyện là gì?

Là con người sinh ra trên hành tinh này dù là người có học hành có cấp bằng cao, cho đến người bình dân ít được học hành, đều phải có đạo đức, và ước vọng của chúng tôi là không làm khổ mình, không làm khổ người và muôn loài chúng sinh. Đạo đức nhân bản có sẵn trong mỗi một con người, không phân biệt già trẻ, người nam, người nữ, không phân biệt là người có tôn giáo hay không có tôn giáo, vì chúng ta không quan tâm nên nó không hết mình mà thôi.

Con người bình thường bị ô nhiễm trước pháp ác của thế gian, vì pháp ác thì dễ học, dễ làm, vì pháp ác không học cũng làm được. Ví

như ưa ngủ nghỉ là pháp ác, vì nó làm cho chúng ta trí tuệ không còn sáng suốt, người bản thân, rũ rượi, ngáp ngắn, ngáp dài, lưỡi biếng, ăn bám vào xã hội và gia đình. Còn pháp thiện thì khó học, khó làm cho nên tất cả các pháp thiện đều phải học, học để hiểu biết sự đúng sai phải trái, hay thấy ác để mà sửa mình, và tất cả đều phải tập những pháp thiện để thành thói quen, để không bị ô nhiễm các thói hư, tật xấu. Ví như cái tính ham ngủ nghỉ là ác pháp như đã nói ở trên.

Bây giờ muốn trừ được tính ham ngủ nghỉ thì bản thân mình phải thường xuyên động thân, tức là pháp kinh hành chánh niệm tĩnh giác để trừ đi tính ham ngủ nghỉ. Phải thường xuyên tác ý tâm mình, như lý tác ý: *“Các pháp là vô thường, ngủ nghỉ là vô thường, là si mê hãy đi đi, đi khỏi thân tâm ta ngay lập tức!”*.

Ngoài ra chúng ta còn phải học tập giáo lý của đức Thế Tôn cho thông suốt và chính giáo lý của người mới mang lại cho chúng ta một đạo đức nhân bản thực sự, còn ngoài giáo lý của đức Phật ra thì không có giáo pháp nào, hay tôn giáo nào trên hành tinh này giúp

chúng ta được thì đó là chúng ta đã chuyển hóa được đạo đức nhân bản rồi đó.

5/ Duyên hợp đạo đức nhân bản của câu chuyện là gì?

Tất cả các pháp trên thế gian này đều là do duyên hợp lại mà tạo thành, không có đáng vạn năng nào tạo ra cả. Hội đủ các điều kiện thì vạn hữu mới được thành hình, chỉ cần thiếu một nhân duyên thì cũng không sinh ra được. Ví như trong câu chuyện nếu không ưa ngủ nghỉ thì không vô trách nhiệm, không vô trách nhiệm nghề nghiệp của mình thì không vô đạo đức nhân bản. Không vô đạo đức nhân bản với mình thì không làm khổ mình, không làm khổ người. Không làm khổ người khác thì không có sự chết chóc đau thương. Vì thế sự đau khổ bệnh tật, tai nạn, chết chóc của chúng ta không do một đáng tác nhân bên ngoài nào gây ra mà chính chúng ta tự tạo cho nhau. Đó là duyên hợp, đó là vậy.

6/ Duyên tan đạo đức nhân bản là gì?

Nói đến đạo đức nhân bản là nói cái gốc của sự thiện, sự lành, sự tốt, nó không mất đi đâu và nó cũng không tan hoại hay hủy diệt

mà nó chỉ tạm thời hết duyên, các pháp tự vắng bật. Duyên tan khi mà không gian, thời gian không còn chi phối, không còn đủ yếu tố, không còn đủ điều kiện.

7/ Áp dụng vào đời sống

Nếu không được học pháp của đức Thế Tôn, nếu không được thầy tổ Thích Thông Lạc dạy đạo đức nhân bản - nhân quả thì câu chuyện mà chúng tôi kể với các bạn (mà bác sĩ Đặng Thị Phúc vì ham ngủ nghỉ đã gây cho gia đình chúng tôi sự mất mát quá to lớn, để lại một hậu quả đau khổ triền miên mà bản thân chúng tôi phải gánh chịu suốt hơn 20 năm qua), đây là một mối thù truyền kiếp, chúng tôi nhờ con cháu chúng tôi luôn luôn khắc sâu ở trong lòng, bây giờ không còn nữa trong mỗi người chúng tôi ngày hôm nay.

Pháp của đức Thế Tôn quá tuyệt vời, đạo đức nhân bản quá tuyệt vời. Bộ sách đạo đức nhân bản phải được ra đời, có như vậy mới giúp cho loài người trên hành tinh này sống có đạo đức với mình để không có lòng hận thù truyền kiếp, những hành động đạo đức thương mình và vô đạo đức với mình đã làm khổ mình, khổ người. Đức Thế Tôn ngài dạy: **“Hận thù**

diệt hận thù đời này không thể có". Muốn sống có đạo đức nhân bản thì phải biết thương mình, thì phải sống có lòng thương với mọi người và thương sự sống của muôn loài chúng sinh. Muốn sống có đạo đức nhân bản hãy lấy lòng thương yêu, tha thứ, nhẫn nhục, buông xả, tùy thuận đối với những người gian ác làm khổ mình, làm hại mình, làm hại gia đình mình, gây chết chóc đau thương cho mình, cho gia đình mình. Đức Thế Tôn, Ngài dạy: ***"Từ bi diệt hận thù là định luật thiên thu"***. Cho nên, mọi người trên hành tinh này được học đạo đức nhân bản, thấm nhuần đạo đức nhân bản thì chiến tranh sẽ chấm dứt, nạn khủng bố sẽ cũng không còn, mọi tệ nạn xã hội trên mỗi quốc gia không còn thì thế gian này là Thiên đàng, Cực lạc, hạnh phúc an vui.

8/ Kết luận

Đạo đức ở đâu thì trí tuệ ở đó, trí tuệ ở đâu thì đạo đức ở đó, đạo đức làm thanh tịnh trí tuệ, trí tuệ làm thanh tịnh đạo đức. Người có đạo đức nhất định là người có trí tuệ, người có trí tuệ nhất định là người có đạo đức. Người có đạo đức là người không bao giờ làm khổ mình, khổ người, khổ muôn loài chúng sinh.

Người có đạo đức là phải biết “*thương người như thể thương thân*”, coi sự đau khổ mất mát của người như sự đau khổ mất mát của chính bản thân mình mà hết lòng giúp đỡ. Đạo đức nhân bản có ích lợi và thiết thực to lớn như vậy, lẽ nào mọi người không hết sức nỗ lực, siêng năng, tinh tấn ngày đêm để học, để tu, để giúp cho mình và mọi người hết khổ, giải khổ, và thoát khổ.

Ngày 25 / 12 / 2005

Tu sinh Thích Chơn Thành.

HẾT

MỤC LỤC

Lời giới thiệu	3
Đức trách nhiệm	7
1/ Đặc tướng đạo đức nhân quả của câu chuyện này là gì?.....	11
2/ Đặc tính đạo đức nhân quả của câu chuyện này là gì?.....	12
3/ Đường đi đạo đức nhân bản của câu chuyện này là gì?.....	12
4/ Chuyển hóa đạo đức nhân bản - nhân quả của câu chuyện này là gì?.....	13
5/ Duyên hợp đạo đức nhân bản của câu chuyện này là gì?.....	15
6/ Duyên tan đạo đức nhân bản là gì?	15
7/ Áp dụng vào đời sống	16
8/ Kết luận	17
Mục lục	20